

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool te KAMPENHOUT

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 12633

Instelling Vrije Basisschool

Directeur Marc DE BACKER

Adres Brouwerijstraat 2 - 1910 KAMPENHOUT

Telefoon 016-65.74.86

Fax 016-65.74.86

E-mail info@vgskdeboomhut.be

Website www.vgskdeboomhut.be

Bestuur van de instelling OZCS Keerbergen

Adres Leuvensebaan 27 - 2223 SCHRIEK

Scholengemeenschap Kansrijk

Adres Leuvensebaan 25 - 2223 SCHRIEK

CLB Vrij CLB Haacht-Keerbergen

Adres Molenstraat 42 - 3140 KEERBERGEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 25-04-2016, 26-04-2016, 27-04-2016, 28-04-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 28-04-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 23-05-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Hilde BOSMANS

Teamleden Jan VAN EECKHOUT

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en muzische vorming	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: ICT.....	14
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	16
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	16
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	17
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	19
4.1 Loopbaanbegeleiding.....	19
4.2 Sociale en emotionele begeleiding	20
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	23
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	26
6.1 Wat doet de school goed?	26
6.2 Wat kan de school verbeteren?	26
6.3 Wat moet de school verbeteren?	27
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	28
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	28

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 **SAMENVATTING**

De vrije basisschool 'De Boomhut' is gelegen in Kampenhout, een landelijke gemeente in het centrum van de driehoek Brussel-Mechelen-Leuven. De meeste leerlingen komen uit gezinnen met een sterkere socio-economische status. De school biedt een stevige basis voor het latere leven en leren. Dit wordt bevestigd door de goede resultaten die de leerlingen op genormeerde toetsen en in het vervolgonderwijs behalen. Hiervoor staat elke dag opnieuw een gemotiveerd team klaar. Meerdere leerkrachten wonen niet in de buurt, maar halen de fijne werkomgeving als argument aan om niet dichterbij huis werk te zoeken. Tevredenheidsonderzoeken bij leerlingen geven aan dat de kinderen graag naar school komen. Het team zorgt ervoor dat de kinderen zich in een warm en veilig klimaat kunnen ontwikkelen. De leerkrachten kunnen op hun beurt rekenen op de grote inzet van de directeur. Hij zet samen met het kernteam de beleidslijnen uit en leidt het hele schoolleven in goede banen. Het inspectieteam waardeert de wijze waarop hij vanuit zijn pedagogische en didactische bekwaamheid de school inhoudelijk aanstuurt en de onderwijskwaliteit bewaakt.

Op basis van het vooronderzoek van 18 april 2016 onderzocht de onderwijsinspectie de leergebieden wiskundige initiatie en muzische vorming in de kleuterafdeling. In de lagere afdeling zoomde ze in op het leergebied wiskunde en de leergebiedoverschrijdende eindtermen Informatie- en Communicatie Technologie (ICT). Het inspectieteam peilde ook naar de kwaliteit van de sociale en emotionele begeleiding, de loopbaanbegeleiding en het algemeen beleid. Daarnaast controleerde ze aspecten van de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne, en de naleving van elementen uit de regelgeving.

Het team van de kleuterafdeling levert voldoende inspanningen om de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie na te streven. De kleuteronderwijzers hanteren een koepelgebonden instrument als leidraad voor het onderwijsaanbod. In de planningsdocumenten voorzien ze een rijk activiteitenaanbod en streven daarbij gericht een aantal doelen na. De kleuters krijgen voldoende kansen om met gevarieerde activiteiten hun wiskundige inzichten te verruimen. Ervarings- en spelsituaties waarbij de kleuters met materialen concrete ervaringen opdoen, vormen hiervoor een goede voedingsbodem. Voor muzische vorming komen de kleuteronderwijzers hun maatschappelijke opdracht onvoldoende na. Ze voorzien geen evenwichtig onderwijsaanbod voor de verschillende domeinen van dit leergebied. Meerdere leerplandoelen komen onvoldoende aan bod of worden weinig kwaliteitsvol nagestreefd. De kleuteronderwijzers zijn onvoldoende vertrouwd met de krachtlijnen van het leerplan en sturen het muzisch proces vaak zelf aan. In een aantal klasgroepen krijgen de kleuters onvoldoende kansen om te experimenteren en te exploreren met materialen en technieken. Het product primeert vaak op de creativiteit en de zelfexpressie van de kleuter. Ook het beschouwende aspect krijgt weinig doelgerichte aandacht. Na deliberatie besloot het inspectieteam om aan dit tekort geen advies 'gunstig beperkt in de tijd' te koppelen.

In de lagere afdeling bereiken de leerlingen in voldoende mate de eindtermen voor wiskunde. De beschikbare outputgegevens, onder meer afkomstig van genormeerde toetsen, geven voor wiskunde goede resultaten weer. Voor de afbakening van het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk vertrouwen de onderwijzers vooral op een onderwijsleerpakket. In de meeste klassen krijgen de leerlingen voldoende kansen om al doende wiskundige ervaringen op te doen en probleemoplossende vaardigheden te verwerven. De onderwijzers kiezen geregeld voor zelfstandige en actieve werkvormen die aanzetten tot zelfontdekkend leren. Sommigen benutten deze werkvormen eveneens om te differentiëren of om leerstofinhouden met zwakke leerlingen te remediëren.

Niet alleen de leerlingen met een rekenachterstand kunnen rekenen op een doeltreffende ondersteuning, maar ook voor leerlingen met voorsprong voorziet de school een aangepast aanbod.

ICT vormt een voorbeeld van goede praktijk. De school voert een gericht ICT-beleid dat op uitvoeringsniveau een kwaliteitsvolle invulling krijgt. De uitgewerkte leerlijnen zorgen voor een volledig, gradueel en geïntegreerd onderwijsaanbod. ICT versterkt op een degelijke manier het leren en onderwijzen in deze school. Tevens schakelen de onderwijzers dit medium in om te differentiëren en te remediëren. In een aantal klassen wordt ICT ingezet om functiebeperkingen bij leerlingen te compenseren. De evaluatiepraktijk sluit nauw aan bij het onderwijsaanbod en gebeurt doelgericht. Op geregelde tijdstippen krijgen de ouders via het rapport feedback over de ICT-competenties die hun kind verworven heeft.

Wat het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de loopbaanbegeleiding betreft, neemt de school meerdere initiatieven die de leerlingen ondersteunen en die de overgangen naar volgende leerjaren en niveaus verlagen. Met haar onderwijsaanpak en zorgbeleid streeft de school ernaar om zittenblijven zoveel mogelijk te vermijden. Ze slaagt hier gedeeltelijk in. Het valt echter op dat jaarlijks een aantal leerlingen de school vroegtijdig verlaat en dat het procentueel aandeel leerplichtige kleuters lichtjes stijgt.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de sociale en emotionele begeleiding wijst uit dat dit proces een centrale plaats krijgt in de werking. Er zijn tal van initiatieven op school- en klasniveau die het welbevinden van de leerlingen ondersteunen en die kansen creëren voor een veelzijdige ontwikkeling binnen een veilig schoolklimaat. Bij eventuele problemen vindt het schoolteam het belangrijk dat ouders als volwaardige partners betrokken worden en staat het open voor ondersteuning van externe instanties.

Rekening houdend met het goede schoolklimaat, de beschikbare competenties, de aanwezige ontwikkelingsdynamiek en het deskundig leiderschap sluit de onderwijsinspectie deze doorlichting, na deliberatie van het tekort voor muzische vorming in de kleuterafdeling, af met een gunstig advies voor het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen, de overige erkenningsvoorwaarden, de regelgeving en de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'. Ze rekent erop dat het team van de kleuterafdeling de nodige inspanningen levert om het tekort voor muzische vorming weg te werken en plant hiervoor geen opvolgingscontrole.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

- wiskundige initiatie
- muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebieden

- wiskunde

Lager onderwijs - Leergebiedoverschrijdend

- ICT

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

- Loopbaanbegeleiding
- Sociale en emotionele begeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie in voldoende mate na. Het onderwijsaanbod is evenwichtig en samenhangend. De kleuters krijgen geregeld kansen om in speelse en realistische contexten wiskundige ervaringen op te doen. Gerichte observaties dragen bij tot een degelijke beeldvorming. Kleuters met specifieke noden krijgen bijkomende ondersteuning.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied muzische vorming in onvoldoende mate na. Het team slaagt er onvoldoende in om een doelgericht, gevarieerd en evenwichtig aanbod te creëren. De kleuteronderwijzers stemmen de didactische aanpak onvoldoende af op de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen. Er gaat weinig doelgerichte aandacht naar de observatie van muzische vaardigheden van de kleuter.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en muzische vorming

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De kleuteronderwijzers hanteren een koepelgebonden instrument als referentiekader om het leer- en ervaringsaanbod af te bakenen. Volgens schoolafpraak plaatsen ze bij de uitwerking van een belangstellingscentrum één ontwikkelingsaspect dominant in de focus. In de planningsdocumenten voorzien de kleuteronderwijzers een rijk en gevarieerd activiteitenaanbod en streven daarbij doelgericht enkele ontwikkelingsaspecten na.

Op schoolniveau nam het team van de kleuterafdeling meerdere initiatieven om de verticale samenhang van het onderwijsaanbod te bevorderen. De kleuteronderwijzers werkten voor de terugkerende thema's leerlijnen uit. Ze maakten afspraken in verband met de thema-inhouden, de nagestreefde dominante doelen en de themawoordenschat. Voor de graduele opbouw van het wiskundig aanbod baseren de kleuteronderwijzers zich op een bestaande begrippenlijst en de criteria van het kindvolgsysteem. Voor muzische vorming werkten ze een aantal jaren geleden een verantwoordelijkheidsschema uit. In dit overzicht zijn per domein en per leeftijdsgroep activiteiten en technieken opgenomen waarvan verwacht wordt dat de kleuteronderwijzers ze doelgericht nastreven.

Op het moment van de doorlichting is dit instrument geen concrete leidraad meer voor de invulling en afbakening van het muzische onderwijsaanbod in de verschillende leeftijdsgroepen.

De analyse van de planningsdocumenten en de werkjes van de kleuters tonen aan dat de kleuteronderwijzers voor wiskundige initiatie een vrij volledig en evenwichtig aanbod voorzien. Klasrituelen zoals het overlopen van kalenders en de aanwezigheden, geven aanleiding tot tellen, ordenen, meten, vergelijken en tot de ontwikkeling van wiskundige begrippen. Naast dit geïntegreerde aanbod voorzien de kleuteronderwijzers geregeld activiteiten waarbij doelen rond meten, metend rekenen en meetkunde op de voorgrond treden.

Alle kleuteronderwijzers zijn ervan overtuigd dat handelen een belangrijke voorwaarde is in het proces van begripsverwerving. Ze bieden activiteiten binnen speelse contexten aan die de ontwikkeling van wiskundige inzichten en vaardigheden ondersteunen. Voor meten en metend rekenen is er nog een groeimarge om kleuters met allerlei materialen concrete ervaringen te laten opdoen. Op schoolniveau gaat er bij de ontwikkeling van het maatbegrip minder aandacht naar aspecten van conservatie.

Sommige kleuteronderwijzers dagen de kleuters tijdens de geleide activiteiten bewust uit om zelf oplossingen te zoeken bij eenvoudige wiskundige probleemstellingen. Ze stimuleren daarbij het wiskundig denken en moedigen de kleuters aan om hun denkproces te verwoorden.

Voor het leergebied muzische vorming bieden de planningsdocumenten geen garantie dat alle leerplandoelen in voldoende mate worden nagestreefd. Bij de thema-uitwerking selecteren de kleuteronderwijzers zelden een dominant doel voor muzische vorming. Ze hebben weinig oog voor de evenwichtige benadering van alle domeinen van dit leergebied. Meerdere leerplandoelen worden nauwelijks of weinig kwaliteitsvol nagestreefd.

Muzische vorming was enkele jaren geleden een schoolprioriteit. Dit traject resulteerde niet in een muzisch beleid met een duidelijke visie en doelen. De kleuteronderwijzers slagen er onvoldoende in om de krachtlijnen van het leerplan te integreren in de klaspraktijk. In alle klassen ligt het accent op het domein beeld. Binnen dit domein hebben de kleuteronderwijzers nog moeite om het muzisch proces, de zelfexpressiviteit en de creativiteit te laten primeren op een afgewerkt product. In een aantal klassen krijgen de kleuters te weinig kansen om binnen een vrije vormgeving te experimenteren met diverse materialen. Binnen het domein muziek gaat de aandacht voornamelijk naar leerplandoelen die behoren tot de rubrieken 'musiceren met klank en muziek' en 'bewegen op klank en muziek'. Doelen uit de overige rubrieken worden minder intentioneel nagestreefd. Uit de gesprekken blijkt dat meerdere kleuteronderwijzers het moeilijk hebben om activiteiten te bedenken voor de domeinen muzisch taalgebruik, drama en media. Voor de concrete invulling verwijzen ze vaak naar dezelfde activiteiten. Meerdere activiteiten uit het verantwoordelijkheidsschema zijn dit schooljaar nog niet aan bod gekomen.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De kleuterafdeling beschikt over voldoende ontwikkelings- en spelmaterialen voor wiskundige initiatie. Het team werkte een eenvormig puzzelsysteem doorheen de kleuterafdeling uit. Het puzzelaanbod is aantrekkelijk en stemt overeen met het ontwikkelingsniveau van de kleuter. De visuele registratie biedt mogelijkheden om de zelfsturing bij de kleuters te bevorderen. In een aantal klassen benutten de kleuteronderwijzers de mogelijkheden van de winkelhoek en de zand- of watertafel nog te weinig doelgericht in functie van wiskundige initiatie.

In alle klassen is een ruim assortiment aan knutsel- en verbruiksmaterialen en muziekinstrumenten aanwezig. De kleuteronderwijzers verrijken geregeld de speelleerhoeken met materialen die aansluiten bij het thema, maar benaderen dit nog weinig vanuit muzische invalshoek. Hierdoor gaan kansen verloren om het inlevingsvermogen en de zelfexpressie van de kleuters bevorderen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Een aantal afspraken op schoolniveau stroomlijnen de evaluatiepraktijk. Alle kleuteronderwijzers observeren geregeld diverse aspecten van de ontwikkeling van de kleuter. Voor het leergebied wiskundige initiatie zijn er beduidend meer observatiegegevens beschikbaar dan voor muzische vorming. Deze observatiegegevens vormen de input voor het kindvolgsysteem.

Het kindvolgsysteem biedt een degelijke houvast om de ontwikkelingsevolutie van de kleuter voor de verschillende ontwikkelingsdomeinen in kaart te brengen. Bij denkontwikkeling verwijzen meerdere criteria naar wiskundige initiatie. Deze criteria zijn voor de verschillende leeftijdsgroepen gradueel opgebouwd. Voor muzische vorming zijn deze criteria niet voor handen.

Diagnostische observaties voor risicokleuters vinden eerder uitzonderlijk plaats. Dit komt mede door het beperkt aantal zorguren waarover de zorgcoördinator beschikt en de tijd die nodig is om deze observatie uit te voeren.

Bij de vijfjarigen neemt de school een toets af waarmee ze de schoolrijpheidsvoorwaarden in kaart brengt. De resultaten worden tijdens een multidisciplinair overleg (MDO) geanalyseerd en besproken. De zorgcoördinator hanteert deze resultaten om remediërende interventies voor risicokleuters op te zetten.

In de evaluatiepraktijk is een positieve evolutie merkbaar om de planning en de observatie op elkaar af te stemmen. Enkele kleuteronderwijzers verwoorden dat ze af en toe gebruik maken van werkblaadjes als vorm van evaluatie. Zeker voor de jongere kleuters ontstaat hierdoor een risico op didactische vervroeging.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

In het leerlingdossier worden heel wat verschillende gegevens bewaard. Het kindvolgsysteem, dat een breed en evenwichtig beeld voor de meeste ontwikkelingsdomeinen van de kleuter weergeeft, maakt hier deel van uit. In dit dossier worden eveneens de verslagen van overgangs- en oudergesprekken, samenkomsten met externe hulpverleners, het MDO ... bijgehouden. Al deze gegevens dragen bij tot de volledige beeldvorming. Deze waardevolle informatie staat echter op verschillende plaatsen verspreid. Meerdere teamleden hebben moeite om hun weg in dit systeem te vinden. Hierdoor gaat ongetwijfeld waardevolle informatie verloren.

De meeste kleuteronderwijzers verwoorden dat ze observatie- en evaluatiegegevens aanwenden om ondersteuning te bieden aan risico- en zorgkleuters. Dit traject is echter moeilijk traceerbaar. Structureel ingebouwde preventieve en remediërende interventies zijn nog niet aan de orde. Binnen de tweedelijnszorg kunnen de risicokleuters rekenen op een meer systematische begeleiding. Tweewekelijks voorziet de zorgcoördinator een activiteitenaanbod waarbij ze rond specifieke wiskundige competenties werkt. Momenteel steunen deze zorginterventies nog te weinig op een concrete zorgvraag en een gefaseerd begeleidingsplan.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor wiskunde in voldoende mate. De onderwijzers zorgen voor een evenwichtig en doelgericht aanbod. De evaluatie- en de rapporteringspraktijk sluiten hierbij aan. Een degelijk uitgewerkt zorgbeleid stuurt de leerbegeleiding aan en zorgt ervoor dat het onderwijsaanbod wordt afgestemd op de noden van een leerlingengroep of een individuele leerling.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Outputgegevens, onder meer afkomstig van genormeerde toetsen, geven goede resultaten weer. De instroom van leerlingen uit een overwegend sociaal sterker milieu in combinatie met degelijk wiskundeonderwijs vormen hiervoor de basis.

Een onderwijsleerpakket vormt het richtsnoer voor de planning en de invulling van het onderwijsleeraanbod. De onderwijzers gaan ervan uit dat de toepassing van dit leerpakket de volledigheid, de continuïteit en de samenhang garandeert. Een aantal onderwijzers maakte afspraken om enkele leerstofonderdelen door te schuiven naar een volgend leerjaar. Hiermee beogen ze een evenwichtige spreiding en sluit het onderwijsaanbod sterker aan bij de vooropgestelde inhoud van het leerplan. De analyse van de planningsdocumenten en het leerlingenwerk geeft een evenwichtig en breed onderwijsaanbod voor alle domeinen van dit leergebied weer.

De instructiestijl en de didactische onderlegdheid van de onderwijzer bepalen in sterke mate de wijze waarop het wiskundig leren wordt benaderd als een constructief leerproces. Meerdere onderwijzers stimuleren doelgericht het verwerven van probleemoplossende vaardigheden door de leerlingen. Hun onderwijsaanpak en open vraagstelling nodigen de leerlingen uit tot verwoorden en verder denken. Ze stimuleren de leerlingen om kritisch na te denken over de eigen oplossingsstrategie en die van anderen. Enkele onderwijzers daarentegen grijpen de inbreng van de leerlingen veeleer beperkt aan om probleemstellingen uit te diepen en brengen weinig inhoudelijke diepgang in de klassikale instructiefase.

De onderwijzers besteden geregeld aandacht aan actief en realistisch wiskundeonderwijs. Ze voorzien bij het aanbrengen van bepaalde leerstofinhouden activiteiten waarbij de leerlingen al handelend wiskundige inzichten kunnen verwerven. Betekenisvolle probleemsituaties die nauw aansluiten bij de concrete leefwereld van de leerlingen verhogen de betrokkenheid.

Werk- en groeperingsvormen zorgen ervoor dat leerlingen hun leren in eigen handen nemen. Alle onderwijzers bieden contractwerk aan om het geleerde toe te passen of verder te verwerken. Enkele onderwijzers reiken gedifferentieerde contracten aan die inspelen op de specifieke noden van leerlingen en benutten deze werkvorm om bepaalde leerstofonderdelen te remediëren.

Sommige onderwijzers organiseren onderwijsleersituaties waarbij de leerlingen naast wiskundige kennis, vaardigheden en attitudes eveneens mediacompetenties verwerven. Ze voorzien activiteiten waarbij leerlingen schematische voorstellingen (grafieken, diagrammen...) moeten interpreteren en bieden probleemstellingen aan waarbij de leerlingen informatie moeten opzoeken op het digitaal platform.

Voor leerlingen met hogere leercompetenties voorziet de school een bijkomend onderwijsaanbod dat hen stimuleert om binnen een bredere toepassingscontext onder meer wiskundige competenties te ontwikkelen. Ze wil deze leerlingen uitdagen, aan het denken zetten en hen laten ervaren dat leren niet steeds vanzelf gaat. Ze streeft hiermee op een geïntegreerde wijze doelen na die betrekking hebben op het reguleren van de eigen denk- en leerprocessen en op de leerhouding.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

In de school zijn voldoende basismaterialen aanwezig om de leerlingen tot de vooropgestelde inzichten te laten komen. De onderwijzers gebruiken de computer om leerstof in te oefenen en te memoriseren. De beschikbare oefenprogramma's zorgen voor gevarieerde toepassingsmogelijkheden die in een aantal gevallen afgestemd zijn op de individuele competenties van de leerling.

De school heeft beperkte ervaring om leerlingen in het kader van zelfstandig leren nieuwe leerinhouden te laten verwerven en verwerken, waarbij de computer als het ware de rol van de leerkracht overneemt.

De onderwijzers wenden het digitaal schoolbord functioneel aan om het onderwijsleerproces te ondersteunen. In een meerdere gevallen vormt het een meerwaarde voor het onderwijsleerproces en heeft het een positief effect op de betrokkenheid van de leerlingen.

Op schoolniveau bestaan weinig afspraken over de aanwezigheid van heuristieken en algoritmes in het klasbeeld waarop leerlingen bij het oplossen van een probleem kunnen terugvallen. In enkele klassen zijn weinig ondersteunende wandplaten aanwezig of bevinden ze zich op een minder functionele plaats.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De onderwijzers volgen de vorderingen van de leerlingen systematisch op. De evaluatiepraktijk is evenwichtig en gericht op alle domeinen. De onderwijzers gebruiken hiervoor de methodegebonden toetsen die soms worden aangevuld met eigen toetsen. Meerdere onderwijzers wenden deze evaluatiegegevens aan om vastgestelde problemen te remediëren. Aanvullend neemt het team genormeerde toetsen van het leerlingvolgsysteem af. De analyse en de bespreking van deze resultaten tijdens een multidisciplinair overleg leiden tot de opvolging en de bijsturing van vastgestelde tekorten op leerling- en klasniveau.

Leerlingen met een apart leertraject krijgen in aansluiting bij het onderwijsaanbod een aangepaste evaluatie. Voor leerlingen met hogere leercompetenties wordt niet nagegaan in welke mate zij de aangereikte leerstof beheersen.

De zorgcoördinator registreert nauwgezet alle beschikbare informatie omtrent de prestatiegegevens, de vorderingen van een leerling, de overlegmomenten, zorginterventies... in het leerlingdossier.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Het zorgbeleid staat de laatste jaren centraal binnen de werking. Structuren, afspraken en procedures zijn degelijk uitgewerkt, sturen de leerbegeleiding aan en dragen bij tot een efficiënte opvolging.

In de meeste klasgroepen is differentiatie structureel ingebed in de werking. De onderwijzers voorzien geregeld korte instructiemomenten die uitmonden in verlengde instructies voor zwakkere rekenaars. In een drietal klassen werken de onderwijzers dit schooljaar experimenteel met een systeem waarbij wiskundeonderwijs in drie niveaugroepen wordt aangeboden. De meeste onderwijzers slagen erin om de gewenste invulling te geven aan de eerstelijnszorg en engageren zich om leerlingen met problemen doelgericht te ondersteunen.

De onderwijzers kunnen zowel binnen de basiszorg als de verhoogde zorg steeds voor hulp en ondersteuning bij de zorgcoördinator terecht. Ze ondersteunt de onderwijzer bij de uitwerking van gedifferentieerde oefenmaterialen en geeft in een aantal gevallen mee invulling aan klasinterne differentiatie. Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften kunnen rekenen op een systematische en doelgerichte ondersteuning, bij voorkeur binnen de klascontext. Vermeldenswaard zijn de voorzieningen voor leerlingen met hogere leercompetenties. Het onderwijsaanbod en de begeleiding van deze leerlingen vallen eveneens onder de verantwoordelijkheid van de zorgcoördinator.

Kwaliteitszorg De school volgt de kwaliteit van haar wiskundeonderwijs systematisch op. Outputgegevens van gestandaardiseerde toetsen worden nauwgezet in kaart gebracht en geanalyseerd. De school behaalt goede resultaten waardoor bijstellingen minimaal aan de orde waren.

3.1.1.5 Lager onderwijs: ICT

Voldoet

Het team van de lagere afdeling streeft de leergebiedoverschrijdende eindtermen ICT in voldoende mate na. Een degelijk ICT-beleid stuurt de hele werking aan. De uitgewerkte leerlijnen garanderen een gradueel en geïntegreerd onderwijsaanbod. Duidelijke afspraken sturen de evaluatie- en de rapporteringspraktijk aan. Een aantal onderwijzers benut de mogelijkheden van ICT om doelgericht te differentiëren en te remediëren. Op beleidsniveau worden de nodige middelen voorzien om de bestaande infrastructuur systematisch te vernieuwen.

Curriculum	Het ICT-beleid en de wijze waarop de school de ICT-competenties bij de
Onderwijsaanbod	leerlingen nastreeft, vormen een voorbeeld van goede praktijk. Uit de analyse
<i>Referentiekader</i>	van de beschikbare outputgegevens en de bijgewoonde activiteiten blijkt dat de
<i>Planning</i>	leerlingen ruime ICT-competenties bezitten.
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	Met de uitgewerkte leerlijnen toont de school aan dat ze systematisch en
<i>Actief leren</i>	planmatig aan alle eindtermen werkt. Reeds van in de tweede kleuterklas
	krijgen de kleuters de mogelijkheid om in aansluiting bij bepaalde thema-
	inhouden zich bepaalde elementaire vaardigheden eigen te maken.

De onderwijzers wenden doelgericht ICT aan om het leren en onderwijzen te versterken. Ze gebruiken dit medium om het actief leren bij de leerlingen te bevorderen en om activiteiten betekenisvoller te laten verlopen. Deze aanpak heeft eveneens een positief effect op de motivatie en de betrokkenheid van de leerlingen.

De doelgerichte integratie van ICT in de verschillende leergebieden zorgt ervoor dat leerlingen zelfstandig leerstofinhouden kunnen inoefenen. Tevens grijpen meerdere onderwijzers dit medium aan om leerlingen informatie te laten opzoeken en verwerken. Illustratief hiervoor zijn de bijgewoonde wiskundelessen in een aantal klasgroepen. In meerdere klassen van de lagere afdeling krijgen de leerlingen kansen om ICT te gebruiken bij creatieve vormgeving.

In de derde graad gaat er expliciet aandacht naar veilig, verantwoord en doelgericht internetgebruik. Onderzoek toont aan dat kinderen steeds vroeger internet gebruiken. Deze vaststelling heeft voorlopig nog geen aanleiding gegeven om systematisch bij leerlingen van de tweede graad activiteiten te voorzien die hen leren veilig met internet om te gaan.

Om adequaat in te spelen op de snelle evoluties die binnen de ICT-omgeving plaatsvinden, actualiseert de ICT-coördinator jaarlijks de inhoud van de leerlijnen in overleg met de klasleerkracht.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

De school beschikt over een uitgebreuwde ICT-infrastructuur. Naast een computerlokaal zijn de meeste klassen uitgerust met recente computers en hebben ze allemaal toegang tot internet. In de meeste klassen van de lagere afdeling is er een digitaal schoolbord.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Kindvolgsysteem

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

De evaluatie- en de rapporteringspraktijk voor dit leergebied steunen op duidelijke afspraken. De onderwijzers hebben een overzicht waarin per leeftijdsgroep wordt aangegeven in welke periode bepaalde competenties moeten geëvalueerd. Deze competenties omvatten kennis, vaardigheden en in mindere mate attitudes.

De ouders krijgen een duidelijk beeld in welke mate hun kind de vooropgestelde competenties voor ICT verworven heeft. Een korte omschrijving op het rapport zorgt ervoor dat ouders zicht hebben op de geëvalueerde doelstelling.

Begeleiding

Leerbegeleiding

Beeldvorming

Zorg

Tijdens het MDO of naar aanleiding van de overgang naar het secundair onderwijs komen ICT-competenties occasioneel ter sprake.

De onderwijzers integreren de computer in de zorgwerking en wenden educatieve software aan om leerlingen met leerproblemen of stoornissen extra te ondersteunen. Een aantal onderwijzers slaagt erin om met behulp van dit medium doelgericht te differentiëren of te remediëren.

De school zet ICT in om functiebeperkingen te compenseren of te faciliteren. Hierdoor krijgen enkele leerlingen met een beperking de mogelijkheid om binnen het gewoon onderwijs hun schoolloopbaan te doorlopen. De openheid die de onderwijzers hiervoor aan de dag leggen, draagt bij tot de onafhankelijkheid en de zelfredzaamheid van deze leerlingen.

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Interne expertise

Binnen het ICT-beleid is ruimte voorzien om de ICT-competenties van de onderwijzers te verhogen. De onderwijzers kunnen steeds met problemen bij de ICT-coördinator terecht. In de nieuwsbrief neemt de directeur geregeld tips voor educatief gebruik van ICT op.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dit blijkt onder meer uit de regelmaat waarmee ze de controles uitvoert. Hierdoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en leefomgeving van de kinderen en van het personeel. De directeur laat zich ondersteunen door een lokale preventieadviseur, een preventieadviseur van de scholengemeenschap en door een externe preventiedienst die de meeste risico's in kaart brengen vanuit eigen vaststellingen en vanuit de aanwezige verslagen van bevoegde diensten. Uit het jaaractieplan/globaal preventieplan blijkt dat de school de tekorten kent, beheerst en de nodige budgetten voorziet. Sommige tekorten zoals de uitbreiding van het afdak en de heraanleg van een gedeelte van de speelplaats staan gepland voor de nabije toekomst.

De vaststellingen in documenten van deskundigen stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkte. Aanvullend stelt het inspectieteam op vlak van bewoonbaarheid en veiligheid van de leer- en werkomgeving vast dat een aantal klaslokalen niet voldoet aan de vereiste vloeroppervlakte per leerling.

Daarnaast stelt de inspectie vast dat de toiletten voor jongens en meisjes in het sanitair lokaal van gebouw A niet gescheiden zijn. Momenteel beschikt de school niet over een gebrevetteerde hulpverlener. Een personeelslid van de school engageerde zich om deze basiscursus te volgen in de maand volgend op de schooldoorlichting.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee ze tekorten opspoorde en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het gegeven engagement en het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende tekorten weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja

Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, is er dan een individueel werkplan voor de leerling? (BVR personeelsformatie)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, voorziet ze dan voor de leerkrachten nascholing taalvaardigheid en sociale integratie? (BVR personeelsformatie)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja
Heeft de school overlegd of onderhandeld in het lokaal comité over een 29ste lestijd? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Loopbaanbegeleiding

Doelgerichtheid In haar zorgvisie engageert de school zich om leerlingen vanuit hun talenten en mogelijkheden als totale persoon te laten ontwikkelen. Ze richt zich daarbij niet alleen op het cognitieve, maar op alle ontwikkelingsdomeinen van het kind.

De school is ervan overtuigd dat het voor de meeste kinderen beter is om bij leeftijdsgenoten te zitten. Vanuit deze overtuiging probeert ze zittenblijven en versnellen te beperken. Ze ontwikkelde rond deze aspecten van de schoolloopbaan een visie waarin ze haar doelstellingen en de gevolgde procedures uiteenzet.

Ondersteuning Het schoolteam neemt een aantal initiatieven om de loopbaan van de kinderen te ondersteunen. In aanloop naar het nieuwe schooljaar organiseert de school overgangsgesprekken tussen de leerkrachten van de aangrenzende leeftijdsgroepen. Tijdens deze overlegmomenten ligt de focus op 'wat werkt voor dit kind'. Om de overgang naar het eerste leerjaar te bevorderen, vinden er voornamelijk in het derde trimester activiteiten plaats. Het team heeft de meerwaarde van een spreiding van deze activiteiten doorheen het schooljaar nog niet onderzocht en laat nog kansen liggen om deze integratiemomenten kwaliteitsvoller uit te bouwen. De leerlingen van het zesde leerjaar maken onder leiding van het CLB kennis met de structuur van het secundair onderwijs en bezoeken een beroepenbeurs. De onderwijzer stelt in samenspraak met de ouders en de kinderen een BASO-fiche op. Dit document bevat belangrijke informatie in verband met sterke en minder sterke kanten en specifieke ondersteuningsbehoeften van de leerling.

Alle leerkrachten volgen de schoolloopbaan van de leerlingen op via eigen observaties en via resultaten van allerlei toetsen. De resultaten en de bevindingen worden samengebracht in een elektronisch volgsysteem en vormen onderwerp van overleg tijdens het MDO. Het leerlingdossier bevat heel wat waardevolle informatie, maar is niet echt gebruiksvriendelijk. Uit de gesprekken blijkt dat meerdere leerkrachten moeite hebben om bepaalde informatie in dit systeem terug te vinden.

Het schoolteam streeft een nauwe samenwerking met de ouders na. Bij eventuele problemen nodigt het de ouders onmiddellijk uit. Deze samenkomsten benut het om bijkomende informatie te verzamelen en om in overleg oplossingen uit te werken. Ook de samenwerking met het CLB en met externe hulpverleners vormt een meerwaarde en draagt bij tot de verruiming van de schoolinterne expertise op vlak van begeleiding en ondersteuning van leerlingen.

Doeltreffendheid De analyse van de beschikbare data rond de schoolse vorderingen van leerlingen leidt tot enkele markante vaststellingen. In vergelijking met andere scholen binnen dezelfde referentiegroep ligt het procentueel aandeel leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen, duidelijk lager. Het procentueel aandeel leerplichtige kleuters daarentegen ligt hoger. Deze vaststellingen, samen met het hoog aantal leerlingen dat een beroep doet op externe hulpverlening dienen kritisch geëvalueerd te worden. Het is een uitdaging voor de school om na te gaan welke elementen hierbij aan de basis liggen en acties op te zetten om meer leerlingen binnen de normale tijdsduur het basisonderwijs te laten doorlopen.

De resultaten uit het vervolgonderwijs tonen aan dat een hoog procentueel aantal leerlingen een A-attest behalen in het eerste jaar secundair onderwijs. Dit wijst onder meer op een goede oriëntering. In de rand dient echter opgemerkt te worden dat de laatste jaren jaarlijks gemiddeld een tweetal leerlingen vroegtijdig doorstroomden naar het eerste leerjaar B van de eerste graad van het secundair onderwijs.

Ontwikkeling De bereidheid tot zelfreflectie op beleidsniveau biedt garanties voor de verdere bijsturing en optimalisering van de kwaliteit van dit proces. De datageletterdheid van de directeur vormt een goede randvoorwaarde om anomalieën in de data te detecteren en te analyseren en zo nodig samen met het team acties op te zetten.

4.2 Sociale en emotionele begeleiding

Doelgerichtheid In aansluiting bij het opvoedingsproject wil de school het welbevinden van alle schoolparticipanten benadrukken. De school beschikt voor een aantal aspecten van de sociale en emotionele begeleiding over een impliciete visie van waaruit ze de schoolwerking vorm geeft en de doelgerichte uitvoering ervan bewaakt. Deze visie leeft doorheen de school en bepaalt onder meer het sociaal functioneren van de leerlingen en van het team. Binnen het klas- en schoolklimaat is er aandacht voor een mens-ontmoetende aanpak, voor de talenten van de kinderen en voor sociale vaardigheden.

Ondersteuning Met verschillende initiatieven willen de leerkrachten het sociale en emotionele functioneren van de kinderen in kaart brengen. De screening van het welbevinden en de betrokkenheid, de observatiegegevens in het kind- en leerlingvolgsysteem, de kindcontacten en de afname van een leerlingenenquête zijn daar voorbeelden van. De leerkrachten verwoorden dat ze binnen hun klasorganisatie rekening houden met deze gegevens en indien nodig leerlinggerichte interventies opzetten.

Het team onderneemt meerdere preventieve initiatieven met als doel het klas- en schoolleven te stroomlijnen. In de kleuterafdeling zijn de klasafspraken, klas- en logeerpoppes, foto's van thuis, thema's over gevoelens of vriendjes, het heen-en-weerschriftje, een gevoelsmeter en ontspanningsoefeningen voorbeelden waarbij de leerkrachten voornamelijk preventief werken aan een veilig en aangenaam klas- en schoolklimaat voor alle kinderen.

In de lagere afdeling wil het team met onder meer met het organiseren van coöperatieve werkvormen, de afname van welbevindentests, brievenbussen, een welbevindenmeter, een pluimendoos, het werken met buddy's ... de sfeer, de veiligheid en het vertrouwen in elke klas en in de school positief ondersteunen opdat kinderen zich op sociaal-emotioneel vlak optimaal kunnen ontwikkelen.

Op schoolniveau maakte het team werk van speelplaats- en schoolafspraken, een leerlingenraad, de complimentendag, een peter/meterwerking waarbij de oudste leerlingen zich ontfermen over de jongere kinderen De teamleden voorzien specifieke aanpassingen binnen de klaswerking voor leerlingen met een autismespectrumstoornis. De laatste jaren werkte de school met een jaarthema. Hiermee beoogt ze een positief klas- en schoolklimaat en ondersteunt ze het sociaal-emotioneel welzijn van de kinderen. Dit schooljaar laat ze kansen liggen om binnen het gekozen jaarthema de verdere verwerking in de klassen te stroomlijnen en de klasgebonden initiatieven met anderen te delen.

Tijdens de kindbesprekingen heeft het team geregeld aandacht voor het sociaal-emotioneel welzijn van de leerlingen. Indien nodig geeft het CLB deskundig advies. In functie van een gezamenlijke aanpak werkt de school samen met ouders en eventueel externen. Het zorgteam ondersteunt en faciliteert de sociale en emotionele begeleiding waar nodig. De klasleerkracht blijft meestal het aanspreekpunt voor leerlingen en ouders.

De specifieke initiatieven die het rouwproces bij kinderen ondersteunen, gedrags- en beloningskaarten, beloningssystemen en een specifieke methode voor de aanpak van pestgedrag zijn eerder remediërende acties wanneer het welbevinden van de leerlingen in het gedrang komt. Daarnaast nemen individuele leerkrachten initiatieven om in hun klaswerking het sociaal-emotioneel welzijn van de kinderen te versterken.

Doeltreffendheid Preventieve en remediërende initiatieven gebeuren in samenhang. Dit versterkt in hoge mate de doeltreffendheid van de acties. De veelal positieve resultaten van de leerlingenenquête illustreren dat het in deze school aangenaam leren en leven is.

Voor een beperkt aantal initiatieven, onder meer voor de speelplaatswerking en de overgang van kleuter- naar lagere afdeling, ging het team de doeltreffendheid na. Wat betreft de preventieve aanpak van pestgedrag is de school zoekende om de werking nog te optimaliseren.

Aan de hand van gesprekken met en tussen meerdere schoolparticipanten en de gegevens in het kind- en leerlingvolgsysteem wil het team de effecten van de sociaal-emotionele begeleiding op kind- of klasniveau in kaart brengen en bijsturen.

Ontwikkeling Tijdens de personeelsvergaderingen evalueert het team een aantal genomen schoolinitiatieven en stuurt indien nodig bij. Een aantal leerkrachten verwoordt dat de jaarprojecten niet altijd de gehoopte opvolging krijgen. Naar aanleiding van de welbevindenenquête en leerling- en klasgebonden initiatieven sturen de onderwijzers de aanpak bij op klas- of op leerlingniveau.

Volgens aangevoelde noden professionaliseerden enkele teamleden zich in specifieke aspecten van de sociale en emotionele begeleiding.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De directeur zorgt vanuit zijn organisatietalent voor een vlot verloop van het schoolleven. Hij houdt voeling met alle geledingen en hecht veel belang aan het welbevinden van alle participanten. Hij stippelt de beleidslijnen uit en bewaakt de te varen koers. Hij kiest voor een participierend leiderschap. Bij de beleidsvoering kan hij rekenen op een zorgteam dat onderwijsinhoudelijke aspecten mee uitwerkt en beleidsvoorbereidende maatregelen voorbereidt. Specifiek voor de aansturing en de opvolging van het zorgbeleid doet hij een beroep op de expertise van twee zorgcoördinatoren. Hij heeft een goed zicht op de competenties van de teamleden en weet die adequaat aan te wenden.

De teamleden appreciëren in sterke mate de wijze waarop de directeur de school leidt. Hij beschikt volgens hen over de noodzakelijke leiderschapsvaardigheden en heeft pedagogisch-didactisch heel wat te bieden. Hij volgt nauwgezet de onderwijsvernieuwingen op en gaat hier efficiënt en doelgericht mee om. Enkele leerkrachten melden dat de werkdruk hoog is, maar anderen geven aan dat een aantal vernieuwingen in de school noodzakelijk waren. Op menselijk vlak voelen ze zich gesteund en waarderen ze zijn empathisch vermogen. Ook de directeur weet zijn team te waarderen en te enthousiasmeren en neemt de verdediging onvoorwaardelijk voor hen op.

Met doorloopbezoeken en gerichte klasbezoeken houdt de directeur de vinger aan de pols. Teamleden krijgen daarbij feedback vanuit een positieve ingesteldheid. Er is nog een groeimarge om sommige leerkrachten gericht te coachen en om op langere termijn de effecten van implementatiestrategieën na te gaan.

Visieontwikkeling In het digitale schoolwerkplan zijn onderwijskundige, organisatorische en beleidsmatige aspecten gebundeld. Het is een duidelijk gestructureerd en praktisch bruikbaar instrument dat afspraken verankert en een houvast biedt om krachtlijnen van ontwikkelde visieteksten in de praktijk te brengen. Het inspectieteam stelt op basis van de gesprekken met de teamleden vast dat de inhoud van een aantal onderwijskundige thema's is vervaagd. Het beleid laat nog kansen liggen om tijdens gezamenlijke overlegmomenten belangrijke accenten binnen de werking op te frissen.

De aandacht voor een gezamenlijke en gefundeerde visie als vertrekpunt voor de uitwerking van onderwijskundige processen op schoolniveau is wisselend. Dit biedt een mogelijke verklaring voor de beperkte implementatie van het muzische proces dat de kleuterafdeling doorlopen heeft. Schoolprioriteiten die resulteerden in een formele en gezamenlijke visie hebben in de meeste klassen een duidelijke impact op het onderwijskundig handelen van de leerkrachten en bevorderen de gelijkgerichte werking.

Kwaliteitszorg De school ziet voor zichzelf een belangrijke taak weggelegd in de bewaking van de eigen onderwijskwaliteit. Op geregelde tijdstippen evalueert ze verschillende facetten van de schoolwerking. Ze beschikt over heel wat betrouwbare prestatiegegevens van de leerlingen op basis van genormeerde toetsen. Om zicht te krijgen op de eigen onderwijskwaliteit analyseert ze deze resultaten. Rekening houdend met de goede outputgegevens waren onderwijskundige bijstellingen de afgelopen jaren beperkt aan de orde. De laatste jaren nam ze eveneens meerdere paralleltoetsen van de peilingen af. Hiermee wil ze nagaan in welke mate de leerlingen bepaalde eindtermen bereiken en is ze in de mogelijkheid om haar resultaten te vergelijken met scholen met een vergelijkbaar leerlingenpubliek en een vergelijkbare schoolcontext.

Op geregelde tijdstippen gaat de school de tevredenheid van leerlingen en leerkrachten na. De resultaten van deze bevragingen tonen aan dat de leerlingen en leerkrachten zich overwegend positief uitspreken over de school. De laatste jaren organiseerde de school geen formeel tevredenheidsonderzoek bij de ouders. Hierdoor laat ze kansen verloren gaan om vanuit de bevindingen van deze cruciale actoren een sterkte-zwakte analyse te maken. Ze beschouwt de samenkomsten met de ouderraad als een kanaal om meningen te delen en om verbeterpunten te formuleren.

Door de cyclische en systematische bewaking van de eigen kwaliteit op basis van diverse outputgegevens krijgt de school een breed beeld van haar hele werking. Deze informatie stuurt de schoolprioriteiten op middellange termijn aan en draagt bij tot een doelgerichte schoolontwikkeling.

Talenbeleid Talenbeleid is sinds twee schooljaren opgenomen in het prioriteitenplan. Tot voor kort was de taalproblematiek niet van die aard dat het voeren van een talenbeleid als een echte noodzaak werd gevoeld. Het aantal anderstalige leerlingen neemt de laatste jaren geleidelijk aan toe. Binnen het gevoerde zorgbeleid detecteert de school de talige noden van de leerlingen. Het team realiseert zich dat na de sensibiliseringsfase het moment is aangebroken om structureel acties op te zetten die anderstalige leerlingen doelgericht en op maat ondersteunen. In beide niveaus zorgen de leerkrachten voor een klasklimaat en een klasinrichting waar leerlingen zich met talige noden veilig voelen. Ze gaan op zoek naar mogelijkheden om alle leerlingen aan bod te laten komen. Meerdere leerkrachten voorzien geregeld werkvormen die de communicatie tussen leerlingen stimuleren. In haar communicatie met de ouders, zowel mondeling als schriftelijk, zorgt de school ervoor dat ze op een duidelijke manier communiceert.

- GOK- en zorgbeleid** Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt.
- De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet acties op om de doorstroom te bevorderen.
- Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen.
- De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid bereikt. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt, sluiten grotendeels aan op de vooropgestelde doelen.
- Er is in toenemende mate aandacht om de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid te meten.
- Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van alle teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid en neemt expliciete initiatieven om de opgedane inzichten en vaardigheden te implementeren op de werkvloer.
- Deliberatie** Het inspectieteam delibereerde de 'voldoet niet' voor muzische vorming in de kleuterafdeling. Ze is ervan overtuigd dat de school over voldoende beleidskracht beschikt om in de toekomst een correcte invulling te geven aan het geformuleerde tekort met betrekking tot dit leergebied en dat het team de nodige veranderingsbereidheid hiervoor aan de dag legt.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers voorzien een rijk activiteiten aanbod waarmee ze doelgericht een beperkt aantal ontwikkelingsaspecten nastreven.
- De kleuteronderwijzers laten de kleuters met doelgerichte en geïntegreerde activiteiten op een speelse manier wiskundige inzichten verwerven.
- De kleuteronderwijzers hebben een degelijk beeld over de wiskundige ontwikkeling van de kleuter.
- Meerdere onderwijzers laten het wiskundeonderwijs aansluiten bij de leef- en ervaringswereld van de leerlingen en creëren doelgericht situaties die leerlingen aanzetten om na te denken over eigen denken en leerprocessen en om die te sturen.
- Meerdere onderwijzers voorzien structureel de mogelijkheid om te differentiëren tijdens het wiskundeonderwijs.
- Het schoolteam geeft een krachtige invulling aan de eindtermen ICT en benut dit medium om het leren en onderwijzen te versterken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Alle teamleden besteden aandacht aan het welbevinden, de betrokkenheid en het emotioneel welzijn van de leerlingen als basis voor ontwikkelen en leren.
- De teamleden zetten in het kader van de sociale en emotionele begeleiding preventieve of remediërende acties op die in een aantal gevallen duidelijk effect hebben op leerling- of klasniveau.
- De school werkte binnen haar zorgbeleid meerdere initiatieven uit die de schoolloopbaan van leerlingen ondersteunen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De directeur beschikt over ruime leiderschapscapaciteiten, is betrokken bij de verschillende facetten van het schoolleven en heeft een open houding ten aanzien van alle participanten.
- De directeur creëert met het kernteam en de werkgroepen een breed draagvlak om de inhoudelijke en organisatorische werking aan te sturen.
- De school voert een gericht outputbeleid waarmee ze de effecten van haar onderwijs in kaart brengt.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Sommige kleuteronderwijzers kunnen kleuters sterker stimuleren om zelf oplossingen te zoeken en bijkomende verwoordingskansen te creëren bij wiskundige activiteiten.
- De kleuteronderwijzers kunnen een evenwichtiger onderwijsaanbod voor de verschillende domeinen van muzische vorming nastreven.
- De kleuteronderwijzers kunnen in aansluiting bij de visie van het leerplan sterker invulling geven aan het creërende en beschouwende aspect binnen muzische vorming.
- Sommige onderwijzers kunnen binnen hun onderwijsaanpak de domeinoverschrijdende doelen sterker aan bod laten komen.
- Gezien de substantiële toename van internetgebruik door jonge kinderen kan het team van de lagere afdeling de ontwikkelde leerlijn, om ICT op een veilige en verantwoorde manier te gebruiken, updaten.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De school kan een aantal acties betreffende de sociale en emotionele begeleiding op school- en klasniveau nog beter stroomlijnen en opvolgen.
- Het schoolteam kan een gezamenlijke gedragen visie over de sociale en emotionele begeleiding formaliseren.
- Het schoolteam kan bijkomende initiatieven nemen om de overgang tussen de derde kleuterklas en het eerste leerjaar te faciliteren.
- Het schoolteam kan de beschikbare data op schoolniveau sterker aanwenden om trends in de schoolse vorderingen van de leerlingen te detecteren en hierop te anticiperen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De directeur kan systematisch investeren in gezamenlijke visievorming als vertrekpunt voor de uitwerking van onderwijskundige processen en bestaande visieteksten met regelmaat opnieuw onder de aandacht brengen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers moeten met de kleuters alle ontwikkelingsdoelen van het leergebied muzische vorming nastreven.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Hilde BOSMANS de inspecteur-verslaggever	Marc DE BACKER de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	